

δικαστήριο ή σε δικαστήριο των ρουμανικών Ηγεμονιών –της Βλαχίας ή της Μολδαβίας– τα οποία, τυπικά, δεν δεσμεύονταν από τις αποφάσεις του Κριτηρίου της Κ. Για τα τρανσυλβανικά δικαστήρια δεν ετίθετο θέμα, διότι βάσει του Προνομίου της Κ του 1701, όπως και του προηγούμενου (1639) και του επόμενου (1777), η δικαστική δικαιοδοσία της Κ επί των μελών της και γενικά επί των ξένων εμπορών ήταν αποκλειστική σε α' βαθμό⁸.

1. Για το ποινικό, όπως χαρακτηρίζεται σήμερα, δίκαιο της Κ και τα προστατευόμενα από αυτό αγαθά, βλ. ΕΚΣ, σσ. 212-228· ιδιαίτερα για την προσβολή της τιμής και την οικονομική σημασία της βλ. ό.π., σσ. 225-226.
2. Σχετικά με το κύρος της χρεωστικής ομολογίας, ό.π., σ. 186 και σημ. 130· επίσης Θ. 29(1691) § 3 (ό.π., 311-312).
3. Ό.π., σ. 193, 195 σημ. 181, 200, 204
4. Ό.π., σσ. 200, 177-178· βλ. και Θ. 2(1639), 22(1666) § 10, 27(1691-92) § 3 εδ. α', κλπ. (ό.π., σσ. 269, 289 και 304 αντίστοιχα).
5. Βλ. ενδεικτικά ό.π., σσ. 183-184 και σημ. 113.
6. Πρβλ. αν. Μέρος Α', π.χ. εγγρ. 1 και 28.
7. Βλ. ΕΚΣ, σσ. 193-194.
8. Ό.π., σσ. 142-143 και τις εκεί παραπομπές. Για τη λειτουργία μηχανισμού που ισοδυναμούσε με δεδικασμένο, βλ. π.χ. Θ. 22(1666) § κγ' (ό.π., σ. 291).

2

1723/IX/10

χ. Ελευθέρη Αγγέλου

978/φ 3ν

πρβλ. 202

Απόφαση οριστική. Σύμβαση («όμολογία») εργασίας εμπορικού αντιπροσώπου-πράκτορα (φατούρου με λογαριασιν).

Υπαίτια μη εκτέλεση συμβάσεως. Θετική και αποθετική ζημία. Συμψηφισμός.

// Ετη 1723 σεμπ<τ>ενβρίου – 10 εἰς Συμποίν'

²/ Επαρησιάστηκεν ο κυρ Γιανάκις Αδάμι μετα του αδελφού αυτού ³/ Γιοργάκι κατεμπροσθέν ημών τον ηποκάτοδε γεγραμένον ⁴/ εσόντάς καί να ήχέν τον αδελφόν αυτου Γεοργάκιν φατουρόν στο ⁵/ μπόλτη κα<ι> στα πανηγίρια να το<υ> πουλίπραμα με λογαριασιν ⁶/ φανερώνοντάς ο κυρ Γιανάκις μια ομολογία του Γιοργάκι ⁷/ να τον δουλεβοι ενποιίστημένα και να τον αφικράτοί σε ότη η⁸/δελε τον προστάξί και αυτος ο Γιοργάκις ος κακόγνομός οπου ⁹/ ήτον δεν [[ελ]] αφικραζονταν κατα τοίν ομολογίαν του οσου να ¹⁰/ τεληοσι ο κιρός του και [[τι]] περνοντας του λογαριαζμόν.

ευγή¹¹ / καιν και ζιμίομένος· έος φλοριντζια – 37 ''31 και μετο να μιν τη¹² / ληονη τον κερόν του· ος του αγίου Βασιλήου· να δινη F 12< > εχοί και ¹³ / εξοδά απάνου του σι τζαβαλα – F 13 ''26 έχουν ακόμα και εξο¹⁴ / δα εις το σπιτοί τους· το πατροικό τους· καμοντας κουραμάν· τα ¹⁵ / τρια αδέλφια· εποισε τον Γιοργακι στο μερτηκον του – F 36 ''28 ¹⁶ / μετα ταύτα φανερόνοντας ο Γιοργακις μια ομολουγία ¹⁷ / του κυρ Γιανάκι ωπου του χρεό[ς]στούσι αποτα πατρικατου<ς> F 750 ¹⁸ / ουνκρικα και εις αυτό το ευρίκαμαν κυνή γνομι· ο κυρ Για-¹⁹ / νάκις να εχοι να πλερόνοι τον Γιοργάκι κατατοιιν ωμολο²⁰ / γιαντου· εις τον διορισμενόν κερον· με μπανια ναχδοι· κα<ι> να ²¹ / ξεπεύτοι· τοιν ανοθεν ζιμια· και εξοδα απου ετριζάν απανο ²² / στο Γίοργακι· απο<υ> τα ελογαριασαμε και ευγίκαν – ουνκρικα F 100 ²³ / και τα εποίλοιπα· εξακόσια πενιντα φλοριντζια κατα ²⁴ / τήν ομολογίαν του· να τα πλερόνοι· και έστο εις ενδιξίν.

²⁵⁻³⁰ / κοστακυς κοστα νην προήστος, σταμος, κοστα mpr, ελεύδέρης αγγε-
λου mpr, αναστασις στεφανόν, χατζι στογιος, Georgius Mánol.

στ. 4-8 «ομολογία»: Σύμβαση εργασίας φατούρου με λογάριαση, δηλαδή επί αποδόσει λογαριασμού, οπότε αμοιβόταν από τα κέρδη¹. Ο φατούρος δεσμευόταν από τη σύμβαση να είναι πιστός στον εργοδότη του και να εκτελεί τις εντολές και τις οδηγίες του στο χρονικό διάστημα για το οποίο είχε προσληφθεί.

στ. 8-10 Το Κριτήριο διαπιστώνει την αδέτηση των όρων της συμβάσεως.

στ. 11, 13 Θετική ζημία του εργοδότη από υπαίτια συμπεριφορά του φατούρου.

στ. 12 Αποθετική ζημία του εργοδότη από υπαίτια λύση της συμβάσεως, με την αποχώρηση του φατούρου πριν από τη λήξη του συμβατικού χρόνου.

στ. 13-14 Τα έξοδα αφορούν προφανώς τη συντήρηση από τους τρεις αδελφούς του πατρικού σπιτιού τους στο Αλβανιτοχώρι, από όπου κατάγονταν και όπου κατοικούσαν οι αδελφές τους. Ο ενάγων δεν απαιτεί τόκο.

στ. 16-17 Ένσταση συμψηφισμού του εναγομένου από χρεωστική ομολογία του ενάγοντος προς αυτόν από διανομή κληρονομίας («πατρικά»), ενδεχομένως τιμαλφών (κατ. εγγρ. 202).

στ. 18-24 Το Κριτήριο συμψηφίζει τις ζημίες του ενάγοντος από την πλημμελή εκπλήρωση της συμβάσεως με την εκκαθαρισμένη απαίτηση του εναγομένου και διατάσσει την καταβολή του υπολοίπου των «πατρικῶν» από τον ενάγοντα, όταν η ομολογία καταστεί ληξιπρόθεσμη («εις τον διορισμένον κερόν»)².

1. Βλ. ΕΚΣ, σσ. 178, 200-201.

2. Βλ. προηγ. εγγρ., σημ. 3.